

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“ 06 ” _____ 2021 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

«ПСИХОСОМАТИЧНА МЕДИЦИНА»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 225 Медична психологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 6

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини «28» « 08 » 2021 року (Протокол № 1)

Завідувач кафедри внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини професор, доктор медичних наук _____ В.К. Тащук

Схвалено на засіданні предметно-методичної комісії з терапевтичних дисциплін «30» « 08 » 2021 року (Протокол № 1).

Голова предметно-методичної комісії з терапевтичних дисциплін професор, доктор медичних наук _____ В.К. Тащук

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	внутрішньої медицини, фізичної реабілітації та спортивної медицини
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Поліщук Олександр Юрійович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, kt482@ukr.net
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/vnutrishnoyi-meditsini-fizichnoyi-reabilitatsiyi-sportivnoyi-meditsini-ta-fizichnogo-vihovannya/
Веб-сайт кафедри	http://cardio.bsmu.edu.ua/
E-mail	cardiology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 230
Контактний телефон	+38 (03722) 4-40-23

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	-
Практичні заняття	50
Самостійна робота	40
Вид заключного контролю	ПМК

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

З поглибленням знань в галузі психофізіології, фізіології людини та в розумінні особливостей психічного функціонування вчені намагаються дослідити феномени взаємозв'язку соматичних функцій та психічних процесів. Дана проблематика завжди цікавила дослідників, і на сьогоднішній день вона перебуває на піку популярності. Психосоматика — це напрям у медицині (психосоматична медицина) та психології, що займається вивченням впливу психологічних (переважно психогенних) факторів на виникнення і подальшу динаміку соматичних (тілесних) захворювань. Згідно основному постулату цієї науки, в основі лежить реакція на емоційне переживання, що супроводжується функціональними змінами і патологічними порушеннями в органах. Відповідна схильність може впливати на вибір органу або системи, що вражаються.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-ocziyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);

- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія людини	медична психологія
патофізіологія	внутрішня медицина
біологічна та біоогранічна хімія	ортопедія та травматологія
фізіологія	хірургія
медична та біологічна фізика	педіатрія
	неврологія

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Психосоматична медицина» є формування у студента теоретичних і практичних знань про теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів; розуміння психологічних особливостей осіб з соматичними розладами; особливостей психодіагностики та психотерапії психосоматичних розладів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Психосоматична медицина» є вивчення психологічних особливостей осіб з психосоматичними розладами; оволодіння навичками

психодіагностики психосоматичних розладів; ознайомлення студентів із специфікою психокорекції психосоматичних та соматопсихічних розладів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

- **інтегральні:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог;

- загальні :

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.

ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтам з метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики .

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, аналізування та систематизації одержаних результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги, з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інші індивідуальних особливостей пацієнтів.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- Поняття «психосоматична медицина». Взаємозв'язок соматичних і психічних розладів. Концепції, теорії та моделі психосоматичних захворювань. Патогенез психосоматичних захворювань. Психосоціальні чинники, стрес та травма у психосоматиці. Діагностика психосоматичних розладів. Класифікація психосоматичних захворювань. Психосоматичні аспекти захворювань серцево-судинної та дихальної системи. Психосоматичні аспекти дерматологічних захворювань та хвороб опорно-рухового апарату. Психосоматичні аспекти захворювань шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи. Розлади харчової поведінки. Психосоматичні аспекти захворювань ендокринної та імунної систем. Больовий синдром у психосоматиці. Психосоматичні аспекти онкологічних захворювань. Мультидисциплінарний підхід в корекції психосоматичних розладів. Психопрофілактика. Психоедукація. Психотерапія психосоматичних розладів.

Уміти:

- діагностувати наявність психосоматичних розладів. Визначати психосоматичні аспекти захворювань серцево-судинної, дихальної систем, дерматологічних захворювань та хвороб опорно-рухового апарату, патології шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи. Розрізнити психосоматичні особливості захворювань ендокринної та імунної систем. Надавати кваліфіковану допомогу при психосоматичних розладах.

Демонструвати:

- ПРН 3. Визначати попередній клінічний / психологічний / патопсихологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань.
- ПРН 4. Здійснювати ідентифікацію, підготовку і виконання психологічного (медико-психологічного) втручання, яке необхідне для досягнення поставленої мети, використовуючи результати психодіагностики.
- ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер лікування, реабілітації, медичної, психологічної, психоконсультаційної (психотерапевтичної), медико-психологічної допомоги.
- ПРН 6. Розробляти моделі, стратегії й план дій щодо здійснення психологічних (медико-психологічних) втручань і надання послуг.
- ПРН 7. Інтерпретувати та прогнозувати вплив лікування на перебіг хвороби / розладу з метою оптимізації програм медичної, психологічної та медико-психологічної допомоги.
- ПРН 11. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів лікування та/або медико-психологічної (психологічної) допомоги на всіх її етапах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС) – 1 модуль «Психосоматична медицина», який складається з змістового модуля.

Змістовий модуль 1. Психосоматична медицина»

Тема 1. Поняття «психосоматична медицина». Взаємозв'язок соматичних і психічних розладів. Концепції, теорії та моделі психосоматичних захворювань. Предмет дослідження психосоматики. Різні погляди на визначення психосоматичних розладів. Соматоформні порушення. Психосоматичні захворювання органів і психофізіологічні порушення. Порушення поведінки з соматичними наслідками. Аспекти психосоматики в позитивній психотерапії Психосоматика у вузькому сенсі: функціональні розлади, органічні порушення. Психосоматика в широкому сенсі: психосоматичні симптоми як прояв конфліктного переживання, психосоматичні симптоми як індикатори конфліктного або недостатнього переживання, психосоматичні симптоми як супутні прояви передпсихотичних і психотичних розладів, психосоматичні симптоми при чисто соматичних захворюваннях. Психосоматика у всеосяжному сенсі: сфери індивіда, науки, культури, політики, економіки, релігії і світогляду.

Тема 2. Патогенез психосоматичних захворювань. Психосоціальні чинники, стрес та травма у психосоматиці. Психоаналітичні концепції виникнення психосоматичних захворювань. Узагальнені уявлення патогенезу психосоматичних розладів. Форми терапії у психосоматиці. Психологія хворого. Основні принципи психотерапії при психосоматичних захворюваннях.

Тема 3. Діагностика психосоматичних розладів. Класифікація психосоматичних захворювань. Діагностична бесіда. Алгоритм проведення. Психологічні тести в психосоматичній практиці. Торонтська алексітимична шкала. Проективні методики. Особистісні опитувальники. Тести для виявлення різних форм психічних розладів (тривожних, депресивних та інші). Узагальнені сучасні уявлення класифікації психосоматичних захворювань і розладів Психосоматичні порушення: конверсійні симптоми; функціональні синдроми; психосоматози. Класифікації психосоматичних розладів, представлені у медичній літературі.

Тема 4. Психосоматичні аспекти захворювань серцево-судинної та дихальної системи. Бронхіальна астма. Картина особистості. Психотерапія. Синдром гіпервентіляції. Картина особистості і варіанти психотерапії. Есенціальна гіпертонія, ішемічна хвороба серця, кардіофобічний невроз і порушення серцевого ритму. Картина особистості при захворюваннях серцево-судинної системи та особливості психотерапії при цих психосоматичних порушеннях.

Тема 5. Психосоматичні аспекти дерматологічних захворювань та хвороб опорно-рухового апарату. Ревматичні порушення м'яких тканин, остеохондроз і ревматоїдний артрит. Картина особистості і психотерапія при захворюваннях опорно-рухової системи.

Тема 6. Психосоматичні аспекти захворювань шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи. Розлади харчової поведінки. Психосоматичні аспекти захворювань ендокринної та імунної систем. Виразка шлунку і дванадцятипалої кишки, закріплення та емоційні діарея, „синдром подразненого кишківника”, виразковий коліт і хвороба Крона, порушення ковтання. Особливості особистості та психотерапії при цих стражданнях. Нервова анорексія і булімія, ожиріння. Психосоматичні особливості. Методи психотерапевтичної роботи. Хвороби ендокринної системи: гіпотиреоз, гіпертиреоз, цукровий діабет. Картина особистості. Види і методики психотерапії, що використовуються в роботі з цими пацієнтами.

Тема 7. Больовий синдром у психосоматиці. Психосоматичні аспекти онкологічних захворювань. Особливості психосоматичних порушень при онкологічних захворюваннях. Тактика психотерапії та методи при роботі з цими пацієнтами. Головний біль напруги та мігрень. Особливості особистості та методи психотерапії, що застосовуються при головному болі.

Тема 8. Мультидисциплінарний підхід в корекції психосоматичних розладів. Психопрофілактика. Психоедукація. Ефективні складові мультидисциплінарного підходу в корекції психосоматичних розладів.

Тема 9. Психотерапія психосоматичних розладів. Загальні питання терапії психосоматичних пацієнтів. Внутрішня картина хвороби. Нозогенії (психогенні реакції) при психосоматичних захворюваннях. Символдрама (метод кататимного переживання образів). Арт-терапія. Тілесноорієнтована психотерапія. Психодрама. Сімейна психотерапія.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індивідуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
<i>Змістовий модуль 1. Психосоматична медицина</i>					
1. Поняття «психосоматична медицина». Взаємозв'язок соматичних і психічних розладів. Концепції, теорії та моделі психосоматичних захворювань.	5		5	-	Огляд навчальної, наукової та методичної літератури відповідно тем практичних занять. Складання індивідуального реабілітаційного плану. Написання реферату, оформлення презентацій або підготовка наукових доповідей на засідання наукового гуртка і студентські наукові конференції тощо.
2. Патогенез психосоматичних захворювань. Психосоціальні чинники, стрес та травма у психосоматиці.	10		5	5	
3. Діагностика психосоматичних розладів. Класифікація психосоматичних захворювань.	10		5	5	
4. Психосоматичні аспекти захворювань серцево-судинної та дихальної системи.	10		5	5	
5. Психосоматичні аспекти дерматологічних захворювань та хвороб опорно-рухового апарату.	10		5	5	
6. Психосоматичні аспекти захворювань шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи. Розлади харчової поведінки. Психосоматичні аспекти захворювань ендокринної та імунної систем.	10		5	5	
7. Больовий синдром у психосоматиці. Психосоматичні аспекти онкологічних захворювань.	10		5	5	
8. Мультидисциплінарний підхід в корекції психосоматичних розладів. Психопрофілактика. Психоедукація.	10		5	5	
9. Психотерапія психосоматичних розладів.	10		5	5	
Підсумковий контроль засвоєння модулю «Психосоматична Медицина»	5		5		
УСЬОГО ГОДИН	90	-	50	40	

11. Теми лекцій: -**12. Теми практичних занять.**

№ з/п	Тема	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Психосоматична медицина.</i>		
1.	Поняття «психосоматична медицина». Взаємозв'язок соматичних і психічних розладів. Концепції, теорії та моделі психосоматичних захворювань.	5
2.	Патогенез психосоматичних захворювань. Психосоціальні чинники, стрес та травма у психосоматиці.	5
3.	Діагностика психосоматичних розладів. Класифікація психосоматичних захворювань.	5
4.	Психосоматичні аспекти захворювань серцево-судинної та дихальної системи.	5
5.	Психосоматичні аспекти дерматологічних захворювань та хвороб опорно-рухового апарату.	5
6.	Психосоматичні аспекти захворювань шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи. Розлади харчової поведінки. Психосоматичні аспекти захворювань ендокринної та імунної систем.	5
7.	Больовий синдром у психосоматиці. Психосоматичні аспекти онкологічних захворювань.	5
8.	Мультидисциплінарний підхід в корекції психосоматичних розладів. Психопрофілактика. Психоедукація.	5
9.	Психотерапія психосоматичних розладів.	5
10.	Підсумковий контроль засвоєння модулю “Психосоматична медицина”	5
Усього		50

13. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Поняття «психосоматична медицина». Взаємозв'язок соматичних і психічних розладів. Концепції, теорії та моделі психосоматичних захворювань.	5
2.	Патогенез психосоматичних захворювань. Психосоціальні чинники, стрес та травма у психосоматиці.	5
3.	Діагностика психосоматичних розладів. Класифікація психосоматичних захворювань.	5

4.	Психосоматичні аспекти захворювань серцево-судинної та дихальної системи.	5
5.	Психосоматичні аспекти дерматологічних захворювань та хвороб опорно-рухового апарату.	5
6.	Психосоматичні аспекти захворювань шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи. Розлади харчової поведінки. Психосоматичні аспекти захворювань ендокринної та імунної систем.	5
7.	Больовий синдром у психосоматиці. Психосоматичні аспекти онкологічних захворювань.	5
8.	Мультидисциплінарний підхід в корекції психосоматичних розладів. Психопрофілактика. Психоедукація.	5
Усього		40

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Значення психосоматичної медицини.
2. Особливі картини хвороб.
3. Психосоматичні реакції.
4. Психосоматичні порушення.
5. Хвороби органів дихання. Невротичний дихальний синдром.
6. Серцево-судинні захворювання. Больові перцепції.
7. Серцево-судинні захворювання. Коронарні хвороби.
8. Есенціальна гіпертонія.
9. Диспепсія.
10. Подразливість товстої кишки.
11. Виразка шлунка і дванадцятипалої кишки.
12. Виразковий коліт і хвороба Крона.
13. Хвороби ендокринної системи.
14. Хвороби опорно-рухового апарату.
15. Синдром головного болю.
16. Надмірне харчування та ожиріння.
17. Нервова анорексія.
18. Булімія.
19. Лікування порушень сну.
20. Порушення сну при психічних захворюваннях.
21. Психовегетативний синдром. Патофізіологія.
22. Онкохвороби: причини та методи корекції.
23. Депресія її причини з позиції психосоматики.
24. Страх та психосимптоматика.
25. Психоаналітично орієнтовані індивідуальні терапевтичні методи.

26. Поведінкова терапія.
27. Метод групової терапії.
28. Методи орієнтовані на сім'ю.
29. Стаціонарна психотерапія.
30. Фізично орієнтовані методи.
31. Сугестивні методи і методики.
32. Психофармакотерапія у психосоматиці.
33. Особистість психолога в роботі з соматичними хворими.
34. Взаємозв'язок тіла та психіки.
35. Вплив стресу на утворення хвороб тіла.
36. Психосоматичні захворювання як порушення адаптації.
37. Техніки арт-терапії в психосоматиці.
38. Механізми порушення психологічної адаптації.
39. Соматичний підхід до психологічних проблем.
40. Когнітивні механізми формування психологічних проблем.
41. Психоаналітичне трактування психосоматичних хвороб.
42. Психологічні захисти, що пов'язані з внутріособистісним рівнем уявлення психологічної проблеми.
43. Психологічні захисти, що пов'язані з міжособистісними стосунками.
44. Психологічні захисти, що пов'язані з віковим особистісним розвитком.
45. Психологічні захисти, що пов'язані з адаптивною діяльністю.
46. Сучасні психодинамічні уявлення про психосоматику.
47. Алекситимія.
48. Ресоматизація.
49. Теорія контролю У. Глассера. Модель психосоматичних порушень.
50. Соматизація.
51. Неповноцінність органу і його психічна компенсація (А. Адлер).
52. Базова тривожність (К. Хорні).
53. Модель внутріпсихічного конфлікту.
54. Психофізіологічні моделі психосоматичних порушень.
55. Модель «хвороб готовності» В. Ікскюль.
56. Вивчена безпорадність М. Зелігман.
57. Синдром дефіциту задоволення.
58. Модель фрустрації.
59. Психоекологічна модель.
60. Інтеграція психосоматичних концепцій.
61. Симптоматика психосоматичних порушень.
62. Тілесні прояви стресу.
63. Психологічні прояви стресу на рівні мислення.
64. Психологічні прояви стресу на рівні поведінки.
65. Психологічні прояви стресу на рівні міжособистісному.
66. Сомато-центровані методи психокорекції.
67. Фізіологічний підхід психокорекції.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- складання індивідуального реабілітаційного плану;
- вирішення ситуаційних задач.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах (анатомія, фізіологія, патофізіологія, фізика тощо), проводиться методом фронтального усного опитування або написання контрольних робіт.

Поточний контроль знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюється на кожному практичному занятті і включає перевірку знань теоретичного матеріалу теми та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою: усного фронтального опитування, вирішення тестових завдань I -II рівня; контролю практичних навичок при розборі хворих; контроль сформованих теоретичних знань, умінь за допомогою вирішення ситуаційних клінічних завдань; оцінки результатів функціонального дослідження.

Проміжний контроль знань, умінь та практичних навичок студентів проводиться під час залікових занять з окремих розділів предмету, з оцінкою теоретичних знань та якості сформованих у студентів практичних навичок та умінь.

Підсумковий контроль знань і практичних навичок студентів здійснюється в усній формі під час останнього практичного заняття. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань). Поряд з цим студенти виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4 - бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивченні навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90/3,0	1	9	12	10	8	0	12	75

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі. (Наприклад: 8 балів х 9 тем = 72 +3 бали за індивідуальну роботу = 75 балів).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 242 с.
2. Клінічна психодіагностика: практикум / Редактор-упорядник проф. М.В.Миколайський. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2006. – 228 с.
3. Мушкевич М. І. Клінічна психодіагностика: методичні рекомендації для студентів ф-ту психол / М. І. Мушкевич. – Луцьк, 2006. – 170 с.
4. Хомуленко Т. Б. Основи психосоматики: навч.-метод. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2009. 120 с.
5. Чабан О.С. Психосоматична медицина (аспекти діагностики та лікування) / О.С.Чабан, О.О.Хаустова. – К., 2000.
6. Чабан О.С. Практична психосоматика: діагностичні шкали : навчальний посібник / за заг. ред. О. О. Чабана, О. О. Хаустової. К: ВНТУ, 2018. 108 с.

19.2. Допоміжна

1. Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія та практика. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 338 с.
2. Дж.Герман Психологічна травма та шлях до видуження: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору. Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. 424 с.
3. Клінічна психологія: словник-довідник / Авт.- уклад. С. В. Діденко К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
4. Максименко С. Д. Медична психологія / [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка – К., 2014. – 520 с.
5. Мороз Р. А. Психологія травмуючих ситуацій та надання психологічної допомоги: методичні рекомендації. Миколаїв: Іліон, 2016. 224 с.
6. Психолого-корекційний практикум травм війни: навч. посіб. / І. Сулятицький, К. Островська, В. Осьодло та ін. Львів, 2019. 396 с.
7. Токман А. А. Психологія способу життя : навч. посіб. Ч. 1. / А. А. Токман, Н. В. Немченко. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2015. – 344 с.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. <http://moodl.bsmu.edu.ua>.
2. moz.gov.ua.
3. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/14334/1/osnovy_psyhosomatyky.pdf

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Поліщук Олександр Юрійович – доцент кафедри, кандидат медичних наук.
2. Амеліна Тетяна Миколаївна - доцент кафедри, кандидат медичних наук.